

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 2005/85/ЕО
от 1-ви декември 2005 г.

**за минимални стандарти относно процедурата за предоставяне или
отнемане на статут на бежанец в държавите-членки**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално точка 1, буква "d" от първия параграф на член 63,

като взе предвид предложението на Комисията ¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ³,

като има предвид, че:

- (1) Общата политика в областта на убежището, включително общия европейски режим за убежище, е част от целта на Европейския съюз за постепенно създаване на пространство на свобода, сигурност и справедливост, отворена за тези, които, принудени от обстоятелствата, търсят по законен път закрила в Общността.
- (2) Европейският съвет, по време на специалното си заседание в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г., се договори да работи за установяването на общ европейски режим за убежище въз основа на пълното и цялостно прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена и изменена с Ню Йоркския протокол от 31 януари 1967 г. ("Женевската конвенция"), като по този начин се гарантира, че никой няма да бъде върнат там, където съществува риск да бъде отново преследван, т. е. спазване на принципа за невръщане.
- (3) Заключенията от Тампере уточняват също така, че един такъв режим следва да включва, в краткосрочна перспектива, общи стандарти за справедливи и обективни процедури за убежище в държавите-членки и в по-дългосрочна перспектива – правилата на Общността по отношение на обща процедура за убежището в Европейската общност.
- (4) Минималните стандарти, предвидени с настоящата директива, относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки, представляват следователно, първата мярка в областта на процедурите за убежището.
- (5) Основната цел на настоящата директива е установяването в Общността на минимална рамка за процедурата за предоставяне и отнемане на статут на бежанец.

¹ ОВ С 62, 27.02.2001 г., стр.231 и ОВ С 291, 26.11.2002, стр.143).

² ОВ С 77, 28.03.2002, стр.94.

³ ОВ С 193, 10.07.2001, стр.77. Становище след провеждане на незадължителна консултация

- (6) Сближаването на правилата за процедурата за предоставяне и отнемане на статут на бежанец би следвало да допринесе за ограничаването на вторичните движения на кандидатите за убежище между държавите-членки, в случаите, когато такива движения се дължат на различията в правната рамка при отделните държави-членки.
- (7) В самата същност на минималните стандарти се корени правомощието на държавите-членки да въведат или поддържат по-благоприятни разпоредби за лицата от трети страни или лицата без гражданство, които искат международна закрила основава на факта, че съответното лице е бежанец по смисъла на член 1А от Женевската конвенция.
- (8) Настоящата директива спазва основните права и признати принципи, а именно тези от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (9) Относно третирането на лицата, влизащи в приложното поле на настоящата директива, държавите-членки са обвързани със задълженията, произтичащи от документите на международното право, по които са страни и които забраняват дискриминацията.
- (10) Важно е, по отношение на молбите за убежище, решенията да се вземат на фактическа основа и първоинстанционно да се вземат от органи, чийто персонал притежава необходимите познания или е преминал необходимото обучение по въпросите, свързани с правото на убежище и бежанците.
- (11) В интерес едновременно и на държавите-членки и на желаещите убежище е, молбите за убежище да получават възможно най-бързо решение. Организацията по разглеждането на молбите за убежище следва да се остави на преценката на държавите-членки, така, че те да имат възможност, с оглед на националните си нужди, да предоставят приоритет на определени молби или да ускоряват разглеждането им, при спазване на предвидените с настоящата директива стандарти.
- (12) Понятието обществен ред може да покрива присъда за тежко нарушение.
- (13) С цел правилното определяне на лицата, които се нуждаят от закрила като бежанци по смисъла на член 1А от Женевската конвенция, всеки кандидат, освен изключенията, следва да има ефективен достъп до процедурите, възможност да сътрудничи и да влиза във връзка по подходящия начин с компетентните органи, за да представи съответните факти по своя случай, както и да разполага с достатъчни процедурни гаранции за разглеждане на молбата му на всички етапи на процедурата. Междувременно, процедурата по разглеждане на молбата му за убежище, следва да осигури по принцип на кандидата поне правото остане в очакване на решение на определящия орган, да има достъп до преводачески услуги, за да изложи аргументите си, ако бъде разпитан от властите, да може да влезе във връзка с представителя на Върховния комисариат на Обединените нации за бежанците (ВКБ) или друга организация, действаща от името на ВКБ, да има право на точно съобщаване за решението и мотивите за решението де юре и де факто, да има право на правен или друг съветник, както и право да бъде информиран за правния си статус в решителните етапи на процедурата на език, за който има разумни основания да се счита, че той разбира.

- (14) Необходимо е, освен това, да се определят специални процедурни гаранции за непридружаваните непълнолетни, поради тяхната уязвимост. С оглед на това, основно съображение за държавите-членки следва да представляват висшите интереси на детето.
- (15) Когато един кандидат внесе последваща молба, без да представи нови доказателства или нови аргументи, би било несъразмерно да се задължават държавите-членки да стартират нова процедура по пълно разглеждане на молбата. В подобни случаи би следвало държавите-членки да имат избор измежду процедурите, предвиждащи изключения от гаранциите, от които обичайно се ползва кандидата.
- (16) Голям брой молби за убежище се внасят на границата или в транзитни зони на държавата-членка, преди да е взето решение за влизането на кандидата. Държавите-членки следва да могат да запазят съществуващите процедури, адаптирани към специфичната ситуация, за кандидати, които се намират на границата. Основателно би било да се определят общи правила за изключенията, които биха могли да се правят при тези обстоятелства по отношение на гаранциите, от които обичайно се ползват кандидатите. Процедурата на границата следва да се отнася основно до кандидати, които не отговарят на условията за влизане на територията на държавите-членки.
- (17) Основен аспект в оценката на основателността на една молба за убежище е сигурността на кандидата в страната му на произход. Когато една трета страна може да бъде счетена за сигурна страна на произход, то държавите-членки следва да могат да я посочат като такава и да предположат, че съответния кандидат е на сигурно място там, освен ако последния представи сериозни аргументив полза на противното.
- (18) Предвид достигнатата степен на хармонизация по отношение на условията, на които трябва да отговаря гражданите на трета страна и лицата без гражданство, за да претендират за статут на бежанец, е необходимо да се изготвят общи критерии за определяне на трети страни като сигурни страни на произход.
- (19) Когато Съветът се убеди, че цитираните по-горе критерии са спазени по отношение на съответната страна на произход и че вследствие на това държавата на произход е вписана в общия минимален списък на сигурните страни на произход, който се одобрява съгласно настоящата директива, държавите-членки следва да бъдат задължени да разглеждат молбите, внасяни от граждани на спомената страна или от лица без гражданство, с местонахождение в тази страна, като се позоват на опровержението на презумцията за сигурността на тази страна. Предвид политическата значимост от определянето на сигурни държави на произход и по специално от случаите на оценка на положението на правата на човека в държавата на произход и последствията, до които това може да доведе за съответните политики на Европейския съюз в областта на външните работи, Съветът следва да се произнесе по изготвянето на списъка или измененията, които да се внесат в него, след провеждане на консултации в Европейския парламент.

- (20) По отношение на техния статут на кандидатки за присъединяване към Европейския съюз и напредъка, реализиран от тях за присъединяването, България и Румъния следва да се считат като сигурни страни на произход за целите на настоящата директива, като това важи до датата на тяхното присъединяване.
- (21) Фактът, че определена трета страна е посочена като сигурна страна на произход за целите на настоящата директива не би следвало да представлява абсолютна гаранция за сигурността на гражданите на тези страни. По своето естество, оценката по въпроса за това определение може да отчита само общата ситуация в страната в граждански, правен и политически аспект, както и въпроса за наличието на информация за това, дали лицата, извършващи преследване или мъчение или проявяващи нехуманно или унизително отношение и причиняващи такива страдания, действително биват санкционирани, когато бъдат посочени за отговорни за тези си действия в тази страна. За целта е важно, когато един кандидат изтъкне сериозни мотиви, които убеждават, че съответната страна не е сигурна в частност, определението на тази страна като сигурна страна да не се счита повече като определящо по отношение на него.
- (22) Държавите-членки следва да разглеждат всички молби по същество, т.е. да направят оценка, дали съответния кандидат би могъл да претендира за статут на бежанец съгласно Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно минималните стандарти за условията, на които да отговарят гражданите на трети страни или лицата без гражданство, за да претендират за статут на бежанец или лицата, които по други причини, статута⁴, освен ако настоящата директива разпорежда противното, а именно, в случаите, когато може с основание да се предположи, че другата страна ще пристъпи към разглеждането или ще даде достатъчна закрила. По-конкретно, държавите-членки не са длъжни да разглеждат по същество молба за убежище, в случаите, когато първата държава на убежище е предоставила на кандидата статут на бежанец и кандидатът бива повторно приет в тази страна.
- (23) Държавите-членки не са длъжни също така да разглеждат по същество молба за убежище, когато с основание могат да очакват кандидатът, поради връзката си с трета страна, според определението на националното право, иска да получи закрила в тази трета страна. Държавите-членки следва да процедурат по този начин, в случаите, когато въпросният кандидат е на сигурно място в съответната трета страна. С цел да се избегнат вторични движения на кандидата за убежище, е необходимо да се установят общи принципи за вземане под внимание и определяне от страна на държавите-членки на трети страни като сигурни страни.
- (24) Междувременно, по отношение на някои трети европейски страни, които спазват изключително високи стандарти по отношение на правата на човека и закрилата на бежанците, държавите-членки следва да имат правото да не разглеждат по никакъв начин или да не правят пълно разглеждане на молбите за убежище, подадени от кандидат с произход от

---

⁴ ОВ L 304, 30.09.2004, стр.12.

тези трети европейски страни, при влизането им на тяхна територия. Предвид последствията, които може да претърпи кандидатът от ограниченото или пропуснато разглеждане на молбата, понятието за трета сигурна страна не следва да се прилага спрямо документация, отнасяща се до трети страни, за които Съветът има информация, че спазват високите стандарти на сигурност, определени с настоящата директива. Съветът следва да взема такива решения, след консултации с Европейския парламент.

- (25) Поради естеството на общите стандарти, отнасящи се до двете понятия за сигурни трети страни, изложени в настоящата директива, тези понятия влияят в зависимост от това, дали въпросната трета страна разрешава или не на кандидата да влиза на нейна територия.
- (26) Относно отнемането на статута на бежанец, държавите-членки следва да се убедят, че лицата, ползващи се от този статут са надлежно уведомени за евентуалното преразглеждане на техния статут и имат възможност да изложат своя възглед, преди властите да са взели обосновано решение за отнемането на статута, който им е предоставен. Въпреки това, следва да е възможно дерогирането на тези гаранции, когато причините, обосноваващи отнемането на статута на бежанец не касаят промяна в условията, на които се е основавало признаването на този статут.
- (27) Съгласно един от основните принципи на правото на Общността, решенията, които се вземат по отношение на молба за убежище и отнемане на статут на бежанец, следва да могат да бъдат ефективно обжалвани пред съответната инстанция по смисъла на член 234 от договора. Ефективността на обжалването по отношение и на разглеждането по същество, зависят от административната и правна система на всяка държава членка, разглеждана в своята цялост.
- (28) Съгласно член 64 от договора, настоящата директива не засяга упражняването на отговорностите на държавите-членки относно поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност.
- (29) Настоящата директива не се прилага относно процедурите, уредени с Регламент (ЕО) №343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 г. за установяване на критериите и механизмите за определяне на държавата-членка, натоварена с разглеждането на молба за убежище, представена пред една от държавите-членки от гражданин на трета страна ⁵.
- (30) Прилагането на настоящата разпоредба следва да се оценява периодично на период най-малко две години.
- (31) Предвид факта, че целта на настоящата директива, а именно изготвянето на минимални стандарти относно процедурата за предоставяне и отнемане на статута на бежанец в държавите-членки, не би могла да се изпълнена в задоволителна степен от държавите-членки и в тази връзка, поради мащаба или последствията от предприетото действие, би могла да се изпълни по-добре на ниво Общност, Общността може да предприеме мерки, в съответствие с принципите на субсидиарност и

---

⁵ ОВ L 50, 25.02.2003, стр.1

пропорционалност, определени в член 5 на Договора. Съгласно принципа за пропорционалност, според изложеното в упоменатия член, настоящата директива не надхвърля това, което е необходимо за постигането на тази цел.

- (32) Съгласно член 3 от протокола за позицията на Обединеното кралство и на Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската Общност, Обединеното кралство оповести с писмо от 24 януари 2001 г., желанието си за участие в приемането и приложението на настоящата директива.
- (33) Съгласно член 3 от протокола, Ирландия оповести, с писмо от 14 февруари 2001 г., желанието си за участие в приемането и приложението на настоящата директива.
- (34) Съгласно членове 1 и 2 от протокола за позицията на Дания приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската Общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито е подчинена на нейното приложение.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Целта на настоящата директива е да се определят минимални стандарти относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

- a) “Женевска конвенция” означава Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена с Ню Йоркския протокол от 31 януари 1967 г.;
- b) “молба” или „молба за убежище” означава молба, подадена от гражданин на трета страна или лице без гражданство, която може да се счита за молба за международна закрила от страна на определена държава-членка, по силата на Женевската конвенция. Всяка молба за международна закрила се счита за молба за убежище, освен ако съответното лице не поиска изрично друг тип защита, която би могла да бъде предмет на отделна молба;
- c) “кандидат” или “кандидат за убежище” означава гражданин на трета страна или лице без гражданство, подали молба за убежище, по отношение на която все още не е взето решение;
- d) „окончателно решение” е всяко решение, с което се постановява, че гражданинът на трета страна или лицето без гражданство получава статут на бежанец по силата на Директива 2004/83/ЕО и то не е последвано от

- обжалване, формулирано в рамките на глава V на настоящата директива, независимо дали това обжалване има или няма като следствие разрешаването на кандидата да остане на територията на съответната държава членка в очакване на своето установяване, при условията на приложение III от настоящата директива;
- e) “определящ орган” означава всеки полусъдебен или административен орган в държава-членка, който отговаря за разглеждането на молбите за убежище и който е компетентен да вземе решение на първа инстанция по тези дела, при условията на Приложение I;
  - f) “бежанец” означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, което отговаря на изискванията на член 1 на Женевската конвенция, така както са формулирани в Директива 2004/83/ЕО;
  - g) “статут на бежанец” означава признаването от държава-членка на гражданин на трета страна или лице без гражданство за бежанец;
  - h) “непридружен непълнолетен” означава лице под осемнадесет години, което влиза на територията на държавите-членки без да е придружен от възрастен, който да отговаря за него независимо дали по закон или по обичай дотогава, докато за него не се грижи ефективно възрастен. Настоящото определение покрива непълнолетните, които са изоставени, след влизането им на територията на държавата-членка;
  - i) “представител” означава лице, действащо от името на организацията, която представлява непридружавания непълнолетен в качеството му на законен настойник, лице, действащо от името на национална организация, натоварена с помощта за малолетни и тяхното благополучие или друг вид представителство, определени да защитят висшите интереси на непълнолетния непридружен;
  - j) “отнемане на статута на бежанец” означава решението, с което компетентният орган отнема статута на бежанец на лице, отказва неговото подновяване или го прекратява, съгласно Директива 2004/83/ЕО;
  - k) “оставане в държава-членка” означава факта на оставане на територията, включително на границата или в транзитна зона на държавата-членка, в която е депозирана или се разглежда молбата за убежище.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за всяка подадена молба за убежище на територията на държави-членки, включително на тяхната граница или в транзитна зона, както и по отношение на отнемането на статут на бежанец.
2. Настоящата директива не се прилага за молби за дипломатическо или териториално убежище, подадени в представителства на държавите-членки.
3. Държавите-членки прилагат настоящата директива за целия период на процедурата, когато използват или учредяват процедура, в рамките на която молбите за убежище се разглеждат в качеството им на молби, основаващи се на Женевската конвенция и в качествата им на молби от друг вид за международна защита, предоставяна при условията, уточнени в член 15 на Директива 2004/83/ЕО.
4. Държавите-членки могат, освен това, да решат да прилагат настоящата директива в процедурите за разглеждане на всички видове международна закрила.

Член 4

Отговорни органи

1. Държавите-членки определят по всички процедури определящи органи, които да отговарят за извършването на съответното разглеждане на молбите, съгласно разпоредбите на настоящата директива, а именно – член 8, параграф 2 и член 9.

Съгласно член 4, параграф 4 на Регламент (ЕО)№343/2003, молбите за убежище, представени в държавата-членка на органите на друга държава-членка, които извършват в тази държава-членка имиграционен контрол, се разглеждат от държавата-членка, на територията на която е подадена молбата.

2. Държавите-членки, могат да предвидят въпреки това, друг орган да бъде отговорен орган, когато става дума:
  - a) за разглеждане на случаите, при които се предвижда прехвърлянето на кандидата в друга държава, съгласно нормативната уредба за критериите и механизмите за определение на държавата, отговорна за разглеждането на молба за убежище, като това важи до момента на прехвърлянето или докато съответната държава откаже да приеме или да приеме повторно на своя издръжка кандидата;
  - b) решението по молбата да бъде направено в светлината на националните разпоредби в областта на сигурността, при условие, че определящият орган се е консултирал преди решението, за да узнае, дали кандидатът отговаря на условията, изискващи се за статут на бежанец в изпълнение на Директива 2004/83/ЕО;
  - c) за пристъпване към предварителен преглед, съгласно член 32, при условие, че този орган има достъп до делото на кандидата по предходна негова молба;
  - d) за разглеждане на представителните за процедурата случаи, предвидени в член 35, параграф 1;
  - e) за отказ за разрешение за влизане в рамките на процедурата, предвидена в член 35, параграфи 2 до 5, при условията и съгласно разпоредбите, предвидени за това;
  - f) за установяване, дали кандидатът прави опит за влизане или е влязъл в определена държава-членка от сигурна трета страна, по смисъла на член 36, при условията и съгласно разпоредбите, предвидени в този член.
3. Когато органите са определени съгласно параграф 2, държавите –членки следят, персоналът на тези органи да притежава съответните познания или да е преминал необходимото обучение, които му позволят да изпълнява задълженията си по прилагането на настоящата директива.

Член 5

По-благоприятни разпоредби

Държавите-членки могат да предвидят или да поддържат по-благоприятни стандарти по отношение на процедурите за предоставяне и отнемане на статута на бежанец, стига тези стандарти да бъдат съвместими с настоящата разпоредба.

ГЛАВА II ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ГАРАНЦИИ

Член 6

Достъп до процедурата

1. Държавите-членки могат да изискват молбите за убежище да бъдат подадени от кандидата лично и/или на определено място.
2. Държавите-членки действат така, че всяко пълнолетно правоспособно лице да има право да подаде молба за убежище от свое име.
3. Държавите-членки могат да предвидят да може да бъде подавана молба от кандидата от името на лицата на негова издръжка. В този случай държавите-членки следят пълнолетните лица на издръжка на кандидата да са дали съгласието си молбата да бъде подадена от тяхно име; при липса на съгласие, тези лица имат възможност да подадат молба от свое собствено име.
Съгласието се изисква в момента, в който се подава молбата или след това, в момента на личното интервю с пълнолетното лице, което е на издръжка.
4. Държавите-членки могат да регламентират в национално си право:
  - a) Случаите, в които малолетен може да депозира молба от свое име;
  - b) Случаите, при които молбата на непридружавания малолетен се депозира от определен съгласно член 17, параграф 1, точка а) представител;
  - c) Случаите, при които депозирането на молбата за убежище изисква също депозирането на молба за убежище на несклучили брак непълнолетни;
5. Държавите-членки следят органите, към които се предвижда да се обръща лицето, желаещо да подаде молба за убежище, да бъдат в състояние да му посочат къде и как да представи подобна молба и/или изискват от тези органи пренасочването на молбата му към компетентния орган.

Член 7

Право за оставане в държавата-членка, в очакване на разглеждането на молбата

1. Кандидатите могат да останат в държавата-членка само за целите на процедурата, докато определящият орган се произнесе, съгласно процедурите на първа инстанция, в съответствие с глава III. Това право за оставане в държавата-членка не представлява право на пребиваване.
2. Държавите-членки могат да предвиждат изключение от това правило единствено ако, съгласно членове 32 и 34, разглеждането на последващата молба не е продължено или ако дадено лице, при подобен случай, е предадено на или екстрадирано към било друга държава-членка, поради задължения, произтичащи от европейска заповед за арест⁶ или по други причини, било към трета страна, било към съд или международен (ни) наказателен (ни) съд (илища).

Член 8

Условия, на които се подчинява разглеждането на молбите

1. Без да нарушават разпоредбите на член 23, параграф 4, точка i), държавите-членки гарантират да не бъде отказвано или изключвано разглеждането на

---

⁶ Виж Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите по предаване между държавите-членки (ОВ L 190 от 18.07.2002 г., стр.1)

молба за убежище по причина единствено, че молбата не е подадена в най-кратките възможни срокове.

2. Държавите-членки процедурат по такъв начин, че решенията по молбите за предоставяне на убежище да се вземат от определящият орган, след извършване на съответния преглед. За целта те следят за това, дали:
  - a) молбите са разгледани и решенията са взети индивидуално, обективно и безпристрастно;
  - b) е набавена точна и актуализирана информация от различните източници, като например Върховният комисариат на Обединените нации за бежанците (ВКБ) по отношение на общата обстановка в страната на произход на кандидата за убежище и при необходимост – в страните, през които кандидатът за убежище преминава транзитно и за това, органът, отговарящ за разглеждането на молбите и вземането на решение по молбите, да има осигурен достъп до тази информация.
  - c) персоналът, който отговаря за разглеждането на молбите и за вземането на решение да бъде запознат със съответните приложими стандарти по отношение на убежището и правата на бежанците.
3. Органите, посочени в глава V получават достъп, чрез определящия орган, чрез кандидата или по-друг начин, до общите данни, посочени в параграф 2, точка b, необходими за осъществяването на мисията.
4. Държавите-членки могат да предвидят правила относно превода на документите, които представляват интерес при разглеждането на молбата.

Член 9

Условия, на които трябва да отговарят решенията на определящия орган

1. Държавите-членки следят решенията по молбите за убежище да бъдат предадени в писмен вид.
2. Държавите-членки следят освен това, при отхвърляне на молба, решението да е обосновано де факто и де юре и възможностите за обжалване на отрицателно решение да бъдат писмено съобщени.

Държавите-членки не са длъжни да обосновават отказа си за предоставяне на статут на бежанец, когато на кандидата се предоставят същите права и привилегии по отношение на националното право и на правото на Общността, каквито му се полагат съгласно статута му на бежанец по смисъла на Директива 2004/83/ЕО. В този случай държавите-членки следят, отказът за предоставяне на статут на бежанец да бъде обоснован в делото на кандидата и той да има достъп до своето дело при поискване.

Наред с това, държавите-членки не са длъжни да съобщават писмено, във връзка с определено решение, възможностите за обжалване на отрицателно решение, в случаите, в които кандидатът е бил информиран предварително за тези възможности в писмен вид или по електронен път, до който той има достъп.

3. За целите на член 6, параграф 3 и когато молбата се основава на същите мотиви, държавите-членки могат да приемат едно единствено решение по отношение на всички лица на издръжка.

Член 10

Гаранции, предоставяни на кандидата за убежище

1. По отношение на процедурите, предвидени в Глава III, държавите-членки следят всички кандидати за убежище да се ползват със следните гаранции:
  - a) Преди разглеждането на тяхната молба за убежище те трябва да бъдат информирани относно процедурата, която да се следва, относно правата и задълженията им по време на процедурата, както и относно последствията, които могат да произтекат от неспазването на техните задължения или отказа да сътрудничат на властите на език, който има разумни основания да се счита, че разбират. Те биват информирани за сроковете, както и за средствата, с които разполагат за изпълнението на своето задължение да представят документите, посочени в член 4 на Директива 2004/83/ЕО. Тази информация им се предава в срок, за да е възможно те да упражнят правата си, гарантирани от настоящата директива и да изпълнят задълженията, описани в член 11;
  - b) Трябва да им бъдат осигурени, когато е необходимо, услугите на преводач за представяне на техния случай пред компетентните органи. Държавите-членки считат, че е необходимо предоставянето на преводачески услуги, поне когато органът, отговорен за определящия орган покани кандидата на интервю, в зависимост от реда и условията на членове 12 и 13 и когато това е невъзможно, е необходимо осигуряването на адекватен контакт при отсъствие на тези услуги. В такъв случай, както и в другите случаи, при които компетентните органи желаят да изслушат кандидата, тези услуги се заплащат с държавни средства.
  - c) Не следва да им бъде отказвана възможността да се свържат с ВКБ или с други организации, работещи от името на ВКБ на територията на държавата-членка, по силата на споразумение с последната.
  - d) Следва да им бъде съобщено в приемлив срок решението на определящия орган по молбата им за убежище. Ако кандидатът се представлява от правен съветник или друг съветник, законно представляващ кандидата, държавите-членки могат да изберат да го предупредят за решението преди да са уведомили кандидата за убежище;
  - e) В случай, че не се ползват от помощта или представителството на правен или друг съветник и когато не е възможно предоставянето на безплатна правна помощ, те следва да бъдат информирани за резултата от решението, взето от определящия орган на език, за който има разумно основание да се счита, че разбират. В предоставената информация се посочват възможностите за обжалване на отрицателното решение, съгласно разпоредбите на член 9, параграф 2.
2. Що се отнася до процедурите, предвидени в Глава V, държавите-членки следят всички кандидати за убежище да се ползват с гаранции, равностойни на посочените в параграф 1, точки b), c) и d) на настоящия член.

Член 11

Задължения на кандидата за убежище

1. Държавите-членки могат да наложат на кандидата за убежище задължения по отношение на сътрудничеството му с компетентните органи, доколкото тези задължения са необходими за разглеждането на молбата.
2. По-конкретно, държавите-членки могат да предвидят:

- a) кандидатите за убежище да се обозначават пред компетентния орган или да се представят лично, било незабавно, било към определена дата;
- b) кандидатите за убежище да представят документите, с които разполагат и които представляват интерес във връзка с разглеждането на молбата, както и паспортите си;
- c) кандидатите за убежище да уведомяват по най-бързия начин компетентните органи за своето местопребиваване и адрес, както и за настъпили промени в тях. Държавите-членки могат да предвидят кандидатът да приеме да получава съобщения на мястото на последното си местопребиваване или на последния адрес, който е посочил по този начин;
- d) компетентните органи да имат право да претърсят кандидата, както и вещите, които пренася;
- e) компетентните органи да могат да фотографират кандидата;
- f) компетентните органи да имат право да правят запис на устно направени от кандидата изявления, при условие, че той е информиран предварително за това.

Член 12

Лично интервю

1. Преди да се произнесе определящият орган, на кандидата за убежище се предоставя възможност за провеждане на лично интервю по негово желание, с лице, което има правомощия, по силата на националното право, за провеждането на подобно интервю.

Държавите-членки могат, също така, да предоставят възможност за провеждане на лично интервю със всяко пълнолетно лице, по смисъла на член 6, параграф 3.

Държавите-членки могат да определят в своето национално право, в кои случаи непълнолетно лице има право на лично интервю.

2. Личното интервю може да не се състои, когато:
  - a) определящият орган е в състояние да вземе положително решение на основата на представените документални доказателства или
  - b) компетентният орган вече е провел среща с кандидата, с цел да му съдейства при попълването на молбата и за предоставянето на основната информация във връзка с тази молба, съгласно член 4, параграф 2 на Директива 2004/83/ЕО или
  - c) на основата на изчерпателния преглед на предоставените от кандидата данни, определящият орган счеете молбата за неоснователна, в случая, когато важат обстоятелствата, предвидени с член 23, параграф 4, точки а), с), g), h) и j).
3. Личното интервю може да не се състои, когато неговото провеждане не е разумно обосновано и по-специално, когато компетентният орган счеете, че кандидатът не е в състояние или не може да бъде разпитван, поради трайно независещи от неговата воля обстоятелства. В случай на съмнение,

държавите-членки могат да изискват представянето на документ, което да удостоверява физическото или психическото му състояние.

Когато държава-членка на кандидата или, когато е приложимо, на лицето на издръжка, не предоставя възможност за провеждане на лично интервю в приложение на настоящия параграф, се полагат разумни усилия, за да бъде осигурена на кандидата или на лицето на негова издръжка, възможността да предостави допълнителна информация.

4. Отсъствието на лично интервю в приложение на настоящия член не възпрепятства определящият орган да се произнесе по молбата за убежище.
5. Липсата на лично интервю в приложение на параграф 2 точка б) или с) или на параграф 3, не влияе неблагоприятно върху решението на определящия орган.
6. Независимо от член 20, параграф 1, когато се произнасят по молбата за убежище, държавите-членки могат да вземат предвид и факта, че кандидатът не се е представил на личното интервю, освен когато той има действителни причини да не се яви на него.

Член 13

Условия, на които се подчинява личното интервю

1. Обикновено личното интервю се провежда без присъствието на членовете на семейството, освен в случаите, когато определящият орган счита, че присъствието на други членове на семейството е необходимо за пристъпване към адекватно разглеждане на молбата.
2. Личното интервю се провежда при условия, които надлежно гарантират конфиденциалността.
3. Държавите-членки вземат необходимите мерки за това, личното интервю да се проведе при условия, даващи възможност на кандидата да изложи всички свои аргументи помолбата. За целта държавите-членки:
  - а) следят за това, лицата, отговарящи за провеждането на интервюто да са достатъчно компетентни за отчитане на личното положение и на общата ситуация, в която се вписва молбата, а именно културната принадлежност или уязвимостта на кандидата, когато има възможност за това и
  - б) избират преводач, който да е в състояние да осигури подходящия контакт между кандидата и лицето, което води интервюто. Не е необходимо разговорът да е на езика, към който кандидатът за убежище е предявил предпочитания, при условие, че има език, за който има разумни основания да се счита, че той разбира и на който той е в състояние да комукира.
4. Държавите-членки могат да предвидят правила, уреждащи присъствието на трети лица на личното интервю.
5. Настоящият член се прилага и за срещите, посочени в член 12, параграф 2, точка б).

Член 14

Статус на отчета от личното интервю в рамките на процедурата

1. Държавите-членки следят личното интервю да бъде обект на писмен отчет, в който се съдържа поне основната информация относно молбата, така, както е била представена от кандидата, в изпълнение на член 4, параграф 2 от Директива 2004/83/ЕО.
2. Държавите-членки следят във всеки един момент кандидатите да имат осигурен достъп до отчета от личното им интервю. Когато такъв достъп се предоставя само на основание на решение от определящия орган, държавите-членки следят, кандидатът да може да получи достъп до отчета достатъчно рано, за да подготви и внесе в срок жалбата си.
3. Държавите-членки могат да изискат от кандидата, да одобрява съдържанието на отчета от личното интервю.
Когато кандидатът отказва да одобри съдържанието на отчета, аргументите за отказа се отбелязват в делото на кандидата.
Отказът на кандидата да одобри съдържанието на отчета не създава пречки за определящия орган да се произнесе по неговата молба.
4. Настоящият член се прилага също и за срещите, посочени в член 12, параграф 2, точка b).

Член 15

Право на правна помощ и представителство

1. Държавите-членки предоставят на кандидатите за убежище реалната възможност да се консултират, за тяхна собствена сметка, с правен или друг съветник, признати за такива или оторизирани по силата на националното право да работят по въпросите, свързани с молба за убежище.
2. В случай на отрицателно решение на определящия орган, държавите-членки следят безплатната правна помощ и/или представителство да бъдат предоставяни при поискване, при условията на разпоредбите на параграф 3.
3. Държавите-членки могат да предвидят в националното си право безплатната правна помощ и/или представителство да се предоставят единствено:
  - a) в рамките на съдебното производство пред съдебните инстанции, предвидени в Глава V и ако националното право изключва всякакво друго съдебно или административно производство, включително преразглеждане на жалбата, която е резултат на съдебно или административно обжалване и/или
  - b) за тези, които не разполагат с необходимите средства и/или
  - c) на правните съветници или другите съветници, изрично посочени от националното право да оказват помощ и/или да представляват кандидати за убежище и/или
  - d) ако съдебното или административно производство е с перспектива да приключи успешно.
Държавите-членки следят правната помощ и/или представителство, предоставени във връзка с член d) да не подлежат на произволни ограничения.

4. Държавите-членки могат да регламентират начина и реда на подаване и разглеждане на молбите за правна помощ и/или представителство.
5. Освен това, държавите-членки могат:
  - a) да наложат валутни ограничения и/или граници на сроковете на безплатната правна помощ и/или представителство, при условие, че тези граници не ограничават произволно достъпа до правна помощ и/или представителство;
  - b) да предвидят по отношение на хонорарите и другите разходи, кандидатите за убежище да не се ползват от по-благоприятни от обичайно предоставяните на техните граждани условия по въпроси, които имат отношение до правна помощ.
6. Държавите-членки могат да поискат пълно или частично покриване на направените разходи, след като финансовото положение на кандидата се подобри значително или ако решението за предоставяне на тези услуги е взето на базата на невярна информация, предоставена от кандидата.

Член 16

Обхват на правната помощ и на представителството

1. Държавите-членки следят, правният или друг съветник, признати за такива или оторизирани за целта по силата на националното право, които предоставят помощ или представляват определен кандидат за убежище по силата на националното право, да получават достъп до информацията събрана в делото на кандидата, която може да бъде предмет на разглеждане от органите посочени в Глава V, доколкото тази информация съставлява интерес във връзка с разглеждането на молбата.

Държавите-членки могат да направят изключение, в случаите, когато разпространението на информацията или на нейните източници би могло да компрометира националната сигурност, сигурността на организациите или на лицата, предоставили информацията или на лицето(ата), за което (които) се отнася тя или когато това би навредило на следствието, свързано с разглеждането на молбата за убежище от компетентните органи на държавата-членка или на международните отношения на държавите-членки. В тези случаи органите, посочени в Глава V получават достъп до тази информация или до нейните източници, освен в случаите, когато този достъп не е разрешен, когато е заплашена националната сигурност.

2. Държавите-членки следят, правният съветник, който съдейства на или представлява кандидата за убежище, да получи достъп до зоните на специален режим, като местата за задържане или транзитните зони, с цел да може да го консултира. Държавите-членки нямат право да ограничават възможностите за посещение при кандидатите, които се намират в тези зони на специален режим, освен ако това ограничение е, по силата на националното законодателство, обективно необходимо за осигуряване на сигурността, обществения ред или административното управление в тези зони или за да се осигури ефективното разглеждане на молбата и при условие, че достъпът на правния или друг съветник не е бил значително ограничен или направен невъзможен.

3. Държавите-членки могат да регламентират присъствието на правните или други съветници на всички разговори, провеждани в рамките на производството, без да се накърняват разпоредбите на настоящия член или тези на член 17, параграф 1, точка b).
4. Държавите-членки могат да предвидят да се разреши на кандидата, да се явява на личното интервю, придружен от правния или друг съветник, признат за такъв по силата на националното законодателство.

Държавите-членки могат да изискат кандидатът да присъства на личното интервю, дори когато бива представляван съгласно националното законодателство от такъв правен или друг съветник и могат да изискат кандидатът да отговаря лично на поставените въпроси.

Липсата на правен или друг съветник не е пречка за провеждането на лично интервю с кандидата от компетентния орган.

Член 17

Гаранции за непридружаваните непълнолетни

1. По отношение на всички процедури, предвидени в настоящата директива и без да се засягат разпоредбите на членове 12 и 14, държавите-членки:
  - a) вземат, при първа възможност, мерки, за да гарантират непридруженият непълнолетен да бъде представляван и/или да му бъде съдействано от съответното лице в рамките на разглеждането на неговата молба. Такъв представител може да бъде и представителя, посочен в член 19 от Директива 2003/9/ЕО от 27 януари 2003 г. Относно минималните стандарти за приемане на молби за убежище в държавите-членки ⁽⁷⁾.
  - b) следят, този представител да има възможност да информира непридружения непълнолетен за смисъла и евентуалните последствия от личното интервю и, когато е приложимо, да му посочи как да се подготви за него. Държавите-членки разрешават на представителя да присъства на това лично интервю и да задава въпроси или да формулира съображения в рамките, определени от лицето, което е натоварено да води интервюто.

Държавите-членки могат да изискат непридружения непълнолетен да присъства на личното интервю, дори и при наличието на представител.
2. Държавите-членки могат да се въздържат да посочат представител, когато непридружения непълнолетен:
  - a) по всяка вероятност ще достигне пълнолетие преди да бъде взето решението на първа инстанция;
  - b) може да се ползва безплатно от услугите на правен или друг съветник, признат като такъв по силата на националното право, за да извършва определените му задачи на представител, съгласно предходното или
  - c) е сключил или е сключвал брак.
3. Държавите-членки могат също така, съгласно правните и нормативни разпоредби, в сила от 1-ви декември 2005 г., да се въздържат от посочването

---

⁷ ОВ L 31, 06.02.2003 г., стр.18

на представител, в случаите, когато непридруженият непълнолетен е на възраст 16 години или повече, освен ако не е в състояние да подаде молбата си без съдействието на представител.

4. Държавите-членки следят за това:

- a) ако непридружавания непълнолетен провежда лично интервю по своята молба за убежище, съгласно членове 12, 13 и 14, това интервю да се води от лице, имащо необходимите познания за специфичните нужди на непълнолетните;
  - b) решението на определящият орган по молбата на непридружавания непълнолетен да се изготвя от служител, притежаващ необходимите познания за специфичните нужди на непълнолетните.
5. Държавите-членки могат да извършват медицински прегледи за установяване на възрастта на непридружените непълнолетни в рамките на разглеждането на молбата за убежище.

Когато се пристъпва към извършването на медицински прегледи държавите-членки следят за това:

- a) непридружения непълнолетен да бъде предварително уведомен за разглеждането на молбата му за убежище, и на език, за който има разумни основания да се счита, че разбира, да бъде уведомен за възможността да бъде подложен на медицински преглед с цел определяне на възрастта му. Това включва информация относно метода на преглед и възможните последици от резултата от медицинския преглед за разглеждането на молбата за убежище, включително последиците от отказ от страна на непридружения непълнолетен да премине такъв преглед.
- b) непридруженият непълнолетен и/или неговият представител да са съгласни на медицински преглед с цел определяне на възрастта на съответния непълнолетен и за това
- c) решението за отхвърляне на молбата за убежище на непридружения непълнолетен, отказал да се подложи на този медицински преглед да не се основава в изключителна степен на този отказ.

Фактът, че непридружаваният непълнолетен е отказал да се подложи на този медицински преглед, не е пречка за определящия орган да се произнесе по молбата за убежище.

6. Висшите интереси на детето имат първенстващо значение за държавите-членки при прилагането на настоящия член.

Член 18

Задържане

1. Държавите-членки не могат да задържат определено лице поради единствената причина, че моли за убежище.
2. Ако кандидат за убежище е задържан, държавите-членки следят, да се предвижда възможността за бърз съдебен контрол.

Член 19

Процедура, в случай на оттегляне на молбата

1. Доколкото държавите-членки предвиждат възможността за изрично оттегляне на молбата, по силата на националното законодателство, когато кандидат за убежище изрично оттегли своята молба за убежище, държавите-членки следят, определящият орган да вземе решение било за прекратяване на разглеждането на молбата, било за нейното отхвърляне.
2. Държавите-членки могат да предвидят определящият орган да вземе решение за прекратяване на разглеждането на молбата без вземане на решение. В този случай те следва да се убедят, че определящият орган е отбелязал тази информация в делото на кандидата.

Член 20

Процедура, в случай на мълчаливо оттегляне на молбата или на мълчалив отказ от последната

1. Когато съществува сериозно основание да се счита, че даден кандидат за убежище е оттеглил мълчаливо молбата си за убежище или е направил мълчалив отказ от нея, държавите-членки следят определящият орган да вземе решение за прекратяване разглеждането на молбата или да отхвърли последната, предвид факта, че кандидатът не е установил дали има право на статут на бежанец, съгласно Директива 2004/83/ЕО.

Държавите-членки могат да предположат, че кандидатът мълчаливо е оттеглил молбата си за убежище или мълчаливо се е отказал от нея, по конкретно като установят:

- а) че той не отговаря на исканията, приканващи го да предостави информация по същество за своята молба, по смисъла на член 4 от Директива 2004/83/ЕО или че не се е явил на личното интервю, съгласно членове 12, 13 и 14, освен ако кандидатът представи в разумен срок доказателство, че отсъствието му е било по независещи от него обстоятелства;
- б) че той е избягал или е напуснал мястото, на което живее или че е бил задържан, без да се свърже с компетентния орган в разумен срок или че не е спазил в разумен срок задължението си да се явява редовно пред органите или други задължения за контакт.

За целите на приложение на настоящите разпоредби, държавите-членки могат да определят сроковете или да изготвят насоки по тази тема..

2. Държавите-членки осигуряват, кандидатът, който се явява отново пред компетентния орган, след като е било взето решение за прекратяване на разглеждането по силата на параграф 1 на настоящия член, да има право да поиска повторно отваряне на неговото дело, освен ако молбата не се разглежда съгласно членове 32 и 34.

Държавите-членки могат да предвидят краен срок, след изтичането на който, делото на кандидата да не може да бъде отваряно отново.

Държавите-членки следят подобно лице да не бъде експулсирано в нарушение на принципа за невръщане.

Държавите-членки могат да разрешат на определящия орган, да поднови разглеждането от етапа, на който то е било прекъснато.

Член 21

Ролята на ВКБ

1. Държавите-членки разрешават на ВКБ:
  - a) да получи достъп до кандидатите за убежище, включително до тези, които са задържани или са в транзитни зони на летищата или пристанищата;
  - b) да има достъп до информацията, свързана с молбата за убежище, хода на процедурата и взетите решения, при условие, че кандидатът за убежище даде своето съгласие за това;
  - c) да дава становище, при изпълнение на надзорната си мисия, вменена му с член 35 от Женевската конвенция от 1951 г., на всеки компетентен орган, по отношение на всяка молба за убежище и на всеки етап от хода на процедурата.
2. Параграф 1 се отнася и до всяка организация, действаща от името на ВКБ на територията на съответната държава-членка, по силата на сключено споразумение с последната.

Член 22

Събиране на информация за особени случаи

В рамките на разглеждане на особените случаи, държавите-членки.

- a) не разкриват пряко на предполагаемия автор (или автори) на преследването срещу кандидата за убежище, информацията относно молбата за убежище или факта, че е внесена молба за убежище;
- b) не се стремят да получат информацията от предполагаемия автор или автори на преследването срещу кандидата за убежище, по начин, по който този автор или тези автори да бъдат пряко информирани, че е внесена молба за убежище от въпросния кандидат и физическата неприкосновеност на последния и на лицата на негова издръжка или свободата и сигурността на членовете на неговото семейство, които живеят все още в неговата страна на произход, да бъдат застрашени.

ГЛАВА III

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ

РАЗДЕЛ I

Член 23

Процедура по разглеждането

1. Държавите-членки обработват молбите за убежище в рамките на процедура за разглеждане, съгласно основните принципи и гаранции, посочени в Глава II.
2. Държавите-членки следят тази процедура да бъде завършена в най-кратки срокове, без да се накърнява адекватността и изчерпателността на разглеждането.

Когато не може да се вземе решение в рамките на шест месеца, държавите-членки следят съответният кандидат:

- a) да бъде информиран за закъснението или;
  - b) да получи, ако е отправил искане, информация относно срока, в който се очаква молбата му да стане предмет на решение. Тази информация не обвързва по никакъв начин държавата-членка, по отношение на кандидата, за да се произнесе тя в посочения срок..
3. Държавите-членки могат да дадат предимство на определена молба или да ускорят разглеждането ѝ, при спазване на основните принципи и гаранции, посочени в Глава II, включително когато се очаква молбата да бъде основателна или в случаите, когато кандидатът има особени нужди.
  4. Държавите-членки могат също така да решат, при спазване на основните принципи и гаранции, посочени в Глава II, определена процедура на разглеждане да бъде с приоритет или да бъде ускорена, в случаите, когато:
    - a) кандидатът, при депозирането на своята молба и излагането на фактите, е повдигнал въпроси, които нямат или имат в незначителна степен връзка с разглеждането, което цели да определи дали кандидатът отговаря на условията, които се изискват за получаване на статут на бежанец в държава-членка по силата на Директива 2004/83/ЕО; или;
    - b) кандидатът, който очевидно не може да бъде считан за бежанец или не отговаря на изискванията за получаването на статут на бежанец в държава-членка по силата на Директива 2004/83/ЕО; или
    - c) молбата за убежище се счита за неоснователна:
      - i) тъй като кандидатът идва от сигурна държава на произход, по смисъла на член 29, 30 и 31, или
      - ii) тъй като държавата, която не е държава-членка, се счита за сигурна трета държава за кандидата, без да се накърнява член 28, параграф 1, или
    - d) кандидатът е заблудил органите по отношение на своята самоличност и/или националност и/или редовния характер на документите си, като е дал лъжливи показания или е представил фалшиви документи или е скрил информация или документи, от съществено значение за повлияване на решението в неблагоприятна посока, или
    - e) кандидатът е внесъл друга молба за убежище, с други лични данни, или
    - f) кандидатът не е представил никаква информация, която да позволи да се установи с достатъчна сигурност, неговата самоличност или националност, или когато е възможно, той злонамерено да е пристъпил към унищожаване или подправяне на лични или пътнически документи, които биха помогнали за установяването на неговата самоличност или националност, или

- g) формулираната от кандидата молба е очевидно неубедителна, поради непоследователните, противоречиви и малко използвани или недостатъчни изявления, направени по повод преследванията, на които претендира да е бил обект, посочени в Директива 2004/83/ЕО, или
- h) кандидатът е внесъл последваща молба, в която не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение по отношение на личното му положение или на това на неговата страна на произход, или
- i) кандидатът не е внесъл по-рано своята молба, без да има уважителна причина за това, при положение, че е имал възможността да го направи, или
- j) кандидатът депозира молбата, единствено с цел да забави или да попречи на изпълнението на предходно или непосредствено предстоящо решение, което би довело до неговото експулсиране, или
- k) без уважителна причина, кандидатът не е изпълнил задълженията, които са му определени по силата на член 4, параграфи 1 и 2 на Директива 2004/83/ЕО или член 11, параграф 2, точки а) и б) и член 20, параграф 1 на настоящата директива, или
- l) кандидатът е влязъл или е удължил незаконно своя престой на територията на държавата-членка и без уважителна причина не се е явил пред властите и/или не е внесъл своята молба за убежище в най-кратки срокове, предвид обстоятелствата на неговото влизане на територията ѝ, или
- m) кандидатът представлява опасност за националната сигурност или обществения ред на държавата-членка; или кандидатът е бил обект на решение за насилствено експулсиране поради сериозни причини свързани с националната сигурност или обществения ред по силата на националното право, или
- n) кандидатът отказва да се съобразява със задължението да даде пръстови отпечатаци, съгласно законодателството на Общността и/или приложимото национално законодателство, или
- o) молбата е била внесена от несклучвал брак непълнолетен, спрямо който се прилага член 6, параграф 4, точка с), след като молбата, внесена от родителя (ите), отговарящи за непълнолетния е била отхвърлена и не е внесен никакъв нов документ от съществено значение по отношение на личното положение на кандидата или положението в неговата страна на произход.

Член 24

Специални процедури

1. Държавите-членки могат да предвидят долуизброените специални процедури, които дерогират основните принципи и гаранции, посочени в член II:
  - a) предварително разглеждане, което да даде възможност за третирането на разглежданите случаи в рамките, предвидени в раздел IV;
  - b) процедури, които да дадат възможност за третирането на разглежданите случаи в рамките на разпоредбите на раздел V.
2. Държавите-членки могат също да предвидят дерогиране по отношение на раздел VI.

РАЗДЕЛ II

Член 25

Неприемливи молби

1. Освен случаите, в които молбата не се разглежда в приложение на Регламент (ЕО) №343/2003, държавите-членки не са длъжни да проверяват, дали кандидатът отговаря на изискванията за получаване на статут на бежанец в изпълнение на Директива 2004/83/ЕО, когато молбата се счете за неприемлива по силата на настоящия член.
2. Държавите-членки могат да сметат една молба за неприемлива по силата на настоящия член, ако:
  - a) статутът на бежанец е предоставен от друга държава-членка;
  - b) страна, която не е държава-членка се счита за първа страна на убежище за кандидата, по силата на член 26;
  - c) страна, която не е държава-членка, се счита като сигурна трета страна за кандидата, по силата на член 27;
  - d) кандидатът има право да остане във въпросната държава-членка по друга причина, която му позволява да получи равностоен статут на правата и привилегиите, които му се полагат въз основа на статута на бежанец, съгласно Директива 2004/83/ЕО;
  - e) кандидатът има право да остане на територията на въпросната държава-членка по други причини, които го защитават от всякакъв вид връщане, в очакване на процедурата, която да определи статута му по смисъла на точка d);
  - f) кандидатът е внесъл същата молба, след като е взето окончателното решение;
  - g) лице, на издръжка на кандидата е депозирало молба, след като, съгласно член 6, параграф 3, се е съгласило неговият случай да се разглежда в рамките на една молба, изготвена от негово име и когато нищо в личното положение на лицето на издръжка не обосновава отделната молба.

Член 26

Понятието първа страна на убежище

Една страна може да се разглежда като първа страна на убежище от определен кандидат за убежище, ако кандидата:

- a) се признава за бежанец в тази страна и все още се ползва от тази защита, или
- b) се ползва, по друга линия, от достатъчна закрила в тази държава, като включително се ползва от принципа за невръщане;

при условие, че бъде повторно приет в тази страна.

При прилагането на понятието първа страна на убежище към личното положение на кандидата за убежище, държавите-членки могат да отчитат член 27, параграф 1.

Понятието сигурна трета страна

1. Държавите-членки могат да приложат понятието сигурна трета страна само ако компетентните органи са се убедили, че в съответната трета страна кандидатът за убежище ще бъде третиран съгласно следните принципи:
  - a) кандидатите за убежище нямат опасения нито за живота, нито за свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към особена социална група или поради политически убеждения;
  - b) спазва се принципът за невръщане, съгласно Женевската конвенция;
  - c) спазва се забраната, предвидена от международното право, за вземане на мерки за експулсиране, които са в противоречие със забраната за прилагане на мъчения и нехуманно или унижително отношение и страдание;
  - d) съществува възможност да се поиска признаване на статута на бежанец и когато той бъде признат, да се ползва защита съгласно Женевската конвенция.
2. Прилагането на понятието сигурна трета страна се подчинява на правилата, определени в националното право, а именно:
  - a) правилата, които предвиждат съществуването на взаимовръзка между кандидата за убежище и съответната трета страна, на основата на която е основателно кандидатът да отиде в тази страна;
  - b) правилата, отнасящи се до прилаганите от компетентните власти на методи, с които да се убедят, че понятието сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна и определен кандидат. Тези методи предвиждат разглеждане случай по случай на сигурността на страната за съответния кандидат и/или определянето от дадена държава-членка на страните, считени като сигурни в общ план;
  - c) правилата, съответстващи на международното право, които позволяват индивидуално разглеждане с цел определянето, дали дадена трета страна е сигурна за определен кандидат, което най-малкото, дава възможност на кандидата да атакува приложението на понятието сигурна трета страна поради това, че е бил подложен на мъчения или на нехуманно или унижително отношение и страдание;
3. Когато изпълняват решение, основаващо се само на настоящия член, държавите-членки:
  - a) информират за това кандидата, и;
  - b) му предоставят документ, който информира властите на тази държава, че молбата му не е била разгледана по същество.
4. Когато трета страна не разреши на кандидата за убежище влизането му на нейна територия, държавите-членки следят, това лице да може да започне процедурата, съгласно основните принципи и гаранции, изложени в глава II.
5. Държавите-членки информират редовно Комисията за трети страни, към които е приложено това понятие, съгласно разпоредбите на настоящия член.

РАЗДЕЛ III
Член 28
Неоснователни молби

1. Без да засягат членове 19 и 20, държавите-членки могат да сметат определена молба за убежище за неоснователна, само ако определящият орган е установил, че кандидатът не отговаря на изискванията за кандидатстване за статут на бежанец по силата на Директива 2004/83/ЕО.
2. В случаите, посочени в член 23, параграф 4, точка б), както и в случаите на неоснователна молба за убежище, отговарящи на едно от положенията, независимо кое от изброените в член 23, параграф 4, точка а) и точки с) до о), държавите-членки могат също така да сметат определена молба като очевидно неоснователна, когато тя е определена като такава в националното законодателство.

Член 29

Минимален общ списък на третите страни, считани за сигурни страни на произход

1. Съветът, който приема решения с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, след консултации с Европейския парламент, приема минимален общ списък на третите страни, които държавите-членки разглеждат като сигурни страни на произход, съгласно Приложение II.
2. Съветът, който приема решения с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, след консултации с Европейския парламент, може да промени минималния общ списък с прибавяне или изваждане на трети страни от него, съгласно приложение II. Комисията разглежда всяко искане на Съвета или на държава-членка, за представяне на предложение за изменение на минималния общ списък.
3. В изготвянето на предложението, в приложение на параграфи 1 или 2, Комисията се основава на информация от държавите-членки, на собствена информация, и когато е необходимо, на информация от ВКБ, Съвета на Европа и други компетентни международни организации.
4. Когато Съветът поиска от Комисията да представи предложение за изваждането на определена трета страна от минималния общ списък, се суспендира задължението на държавите-членки, произтичащо от член 31, параграф 2, по отношение на въпросната трета страна, като това става от деня, след вземане на решението от Съвета, изискващ представянето на споменатото предложение.
5. Когато държава-членка поиска от Комисията да представи предложение пред Съвета за изваждане на определена трета страна от минималния общ списък, тази държава-членка съобщава писмено на Съвета за искането, което е отправила пред Комисията. Суспендира се задължението, произтичащо от член 31, параграф 2 на тази държава-членка по отношение на въпросната трета страна, като това става от деня, след съобщението, адресирано до Съвета.

6. Европейският парламент се информира за суспендирането, произтичащо от прилагането на параграфи 4 и 5.
7. Суспендиранията в резултат на приложението на параграфи 4 и 5 приключва след тримесечен период, освен ако Комисията не представи, преди изтичането на този период, предложение във връзка с изваждането на третата страна от минималния общ списък. Във всички случаи, когато Съветът отхвърли предложение на Комисията за изваждане на третата страна от списъка, суспензивният ефект приключва.
8. Комисията изготвя, по искане на Съвета, за сведение на Европейския парламент и на Съвета, доклад, в който се уточнява дали положението на страната, фигурираща в минималния общ списък, все още е в съответствие с приложение II. Към доклада Комисията може да приложи всякакви препоръки или предложения, които е счела за подходящи.

Член 30

Определяне на трета страна като сигурна страна на произход, извършено от държава-членка

1. Без да се накърнява член 29, държавите-членки могат, за целите на разглеждането на молби за убежище, да поддържат или приемат законови разпоредби, които да им дават право на основание на приложение II, да определят като сигурна страна на произход на национално ниво, трета страна, която не фигурира в минималния общ списък,
2. Като се дерогира параграф 1, държавите-членки могат, за целите на разглеждането на молби за убежище, да поддържат законовите разпоредби, в сила от 1-ви декември 2005 г., които им дават правото да определят като сигурна държава на произход, на национално ниво, трета страна, която не фигурира в общия минимален списък, когато са се убедили, че лицата в съответната трета страна не са обичайно подложени на:
  - a) преследвания по смисъла на член 9 на Директива 2004/83/ЕО нито
  - b) на мъчения или нехуманно или унижително отношение и страдание.
3. Държавите-членки могат също така да поддържат законови разпоредби, в сила от 1-ви декември 2005 г., които им дават правото да определят като сигурна на национално ниво, част от територията на страна или страна или част от територията на една страна за определена група хора в тази държава, когато са спазени условията на параграф 2 по отношение на тази част от територията или тази група лица.
4. За определянето на това, дали една държава е сигурна държава на произход, съгласно параграфи 2 и 3, държавите-членки отчитат положението в правен аспект, приложението на законодателството и общата политическа ситуация във въпросната трета страна.
5. Когато определят дали определена страна е сигурна страна по произход съгласно настоящия член, държавите-членки се позовават на редица източници на информация, включително, по-конкретно, информацията от

страна на държавите-членки, на ВКООНБ, на Съвета на Европа и на други компетентни международни организации.

6. Държавите членки уведомяват Комисията за страните, определени като сигурни страни на произход съгласно настоящия член.

Член 31

Понятието сигурна страна на произход

1. Една страна, определена като сигурна страна на произход съгласно било то член 29, било то член 30, може да се счита за такава, спрямо определен кандидат за убежище, след персонално разглеждане на молбата, внесена от това лице, само ако:
  - a) последният е гражданин на въпросната страна, или
  - b) заинтересованото лице е лице без гражданство и става дума за бившата страна на обичайното му местопребиваване;

и когато кандидатът за убежище не е изтъкнал сериозни причини, които да дават основание да се счита, че не става въпрос за сигурна страна на произход във връзка с личното му положение, предвид изискванията за получаване на статут на бежанец по силата на Директива 2004/83/ЕО.

2. Държавите-членки считат, съгласно параграф 1, че молбата за убежище е неоснователна, когато третата страна е посочена като сигурна по силата на член 29.
3. Държавите-членки предвиждат в своето национално право допълнителни правила, ред и условия за целите на приложението на понятието сигурна страна на произход.

РАЗДЕЛ IV

Член 32

Последващи молби

1. Когато лицето, поискало убежище в държава-членка прави нови изявления или представя последваща молба в споменатата държава-членка, то последната може да разгледа тези нови изявления или документите на последващата молба в рамките на разглеждането на предходната молба или разглеждането на решението, станало обект на съдебно или административно обжалване, доколкото компетентните органи могат в тази рамки да отчетат и разгледат всички документи, в подкрепа на новите изявления или последващата молба.
2. Освен това, държавите-членки могат да приложат специалната процедура, предвидена в параграф 3, ако лицето депозира последващата молба за убежище:
  - a) след оттеглянето на своята предходна молба или отказа от нея по силата на член 19 или 20;

- b) след като е взето решение по предходната молба. Държавите-членки могат също така да решат да приложат тази процедура едва след като бъде взето окончателното решение.
3. Първоначално последващата молба за убежище се подлага на предварителен преглед с цел да се определи, дали, след оттеглянето на предходната молба или след посоченото в параграф 2, точка b) от настоящия член взето решение по тази молба, са се появили или са били представени от кандидата нови документи или нови данни, свързани с разглеждането на молбата, в подкрепа на това, да бъде определено дали кандидатът за убежище отговаря на изискванията за получаване на статут на бежанец по силата на Директива 2004/83/ЕО.
  4. Ако след предварителния преглед, посочен в параграф 3 на настоящия член, се появят или бъдат представени от кандидата нови документи или факти и те увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да отговаря на изискванията за получаване статут на бежанец, по силата на Директива 2004/83/ЕО, разглеждането на молбата продължава съгласно разпоредбите на Глава II.
  5. Държавите членки имат право, съгласно националното си законодателство, да продължат разглеждането на последващата молба, при условие, че съществуват други причини, които обосновават повторното отваряне на определена процедура.
  6. Държавите-членки могат да вземат решение, да продължат разглеждането на молбата, само при условие, че засегнатият кандидат е бил в невъзможност, без да има вина за това, да изтъкне при предходната процедура, изложените положения в параграфи 3, 4 и 5 на настоящия член и по-специално да предяви правото си на действително обжалване по силата на член 39.
  7. Процедурата, посочена в настоящия член може да се приложи и в случая с лица на издръжка, които са депозирали молба, след като, съгласно член 6, параграф 3 на настоящия член, са се съгласили техният случай да се разглежда в рамките на молбата, направена от тяхно име. В този случай предварителният преглед, посочено в параграф 3 на настоящия член, би се състояло в определяне на това, дали съществуват фактически документи, които да са свързани с положението на лицето на издръжка, които биха могли да обосноват отделно подадената молба.

Член 33 **Неявяване**

Държавите-членки могат да поддържат или приемат процедурата, предвидена в член 32, за случаите, в които молбата за убежище е внесена на по-късна дата от кандидата, който умишлено или поради сериозно недоглеждане, е пропуснал да се яви в определен приеман център или да се яви пред компетентния орган на определената дата.

Член 34

Процедурни правила

1. Държавите-членки осигуряват, кандидатите за убежище, чиято молба е обект на предварителен преглед, по силата на член 32, да се ползват от гаранциите, предоставени в член 10, параграф 1.
2. Държавите-членки могат да регламентират в националното си законодателство извършването на предварителния преглед съгласно член 32. Тези правила могат по-конкретно:
  - a) да изискват от съответния кандидат да посочи фактите и да изложи документите в доказателство, които да обосновават провеждането на новата процедура;
  - b) да изискат от съответния кандидат да представи в определен срок нова информация, считано от момента, от който е получил тази информация;
  - c) да позволят да се пристъпи към предварителен преглед, който да се ограничи само до писмените съображения, представени извън рамките на личното интервю.

Тези правила не следва да поставят кандидата за убежище в невъзможност за започване на нова процедура, нито да му забраняват де факто достъпа до нея или да му създават сериозни пречки за това.

3. Държавите-членки следят за това:
  - a) кандидатът да е надлежно информиран за изхода от този предварителен преглед и в случай, че разглеждането на молбата му няма да продължи, да е запознат с причините за това решение и възможностите да образува жалба в тази връзка или да поиска преразглеждането ѝ;
  - b) ако се появи едно от положенията, посочени в член 32, параграф 2, определящият орган продължава в най-кратки срокове разглеждането на последващата молба съгласно разпоредбите на Глава II.

РАЗДЕЛ V

Член 35

Процедури на границата

1. Държавите-членки могат да предвидят процедури, съгласно основните принципи и гаранции, посочени в Глава II, за да се произнесат на границата или в транзитните си зони, по депозирана на такова място молба за убежище.
2. Въпреки това, когато процедурите, предвидени в параграф 1 не са налични, държавите-членки имат право, при условията на разпоредбите от настоящия член и съгласно действащите законови и подзаконови разпоредби, в сила от 1-ви декември 2005 г., да поддържат процедури, дерогиращи основните принципи и гаранции, посочени в Глава II, за да се произнесат на границата или в транзитните зони по предоставянето на

разрешение за влизане на територията на кандидатите за убежище, дошли и подали молба за убежище на това място.

3. Процедурите, посочени в параграф 2 предвиждат по-специално, засегнатите лица:
  - a) получават разрешение да останат на границата или в транзитните зони на държавата-членка, без оглед на член 7;
  - b) следва незабавно да бъдат информирани за правата и задълженията си, както е предвидено в член 10, параграф 1, точка а);
  - c) се ползват, при необходимост, от услугите на преводач, според изискванията на член 10, параграф 1, точка б);
  - d) биват изслушани, преди компетентният орган да се произнесе по тези процедури, относно молбата им за убежище, от лица, които имат съответните познания за приложимите стандарти по отношение на убежището и правото на бежанците, съгласно членове 10, 13 и 14;
  - e) могат да ползват консултациите на правен или друг съветник, признат за такъв или оторизиран за целта, по силата на националното право, според член 13, параграф 1;
  - f) се ползват от посочен представител, ако става въпрос за непридружен непълнолетен, съгласно разпоредбите на член 17, параграф 1, освен ако не се прилагат разпоредбите на член 17, параграф 2 или 3.

Освен това, когато е отказано разрешение за влизане на територията на страната от компетентния орган, той следва да изложи де юре и де факто причините, поради които молбата за убежище е счетена за неоснователна или неприемлива.

4. Държавите-членки следят всяко решение, предвидено в рамките на процедурите съгласно параграф 2, да бъде вземано в разумен срок. Ако в срок от четири седмици не е взето никакво решение, кандидатът за убежище получава правото да влезе на територията на държавата-членка, с цел молбата му за убежище да бъде разгледана съобразно разпоредбите на настоящата директива.
5. Когато някои видове потоци или наплив на голям брой хора, граждани на трета страна или лица без гражданство, подавали молби за убежище на границата или в транзитна зона, направят на място невъзможно приложението на разпоредбите на параграф 1 или на специалната процедура, предвидена с параграфи 2 и 3, тези процедури могат също да бъдат приложени и тогава и за необходимото време, когато тези граждани на трети страни или лица без гражданство бъдат нормално приютени на места, в близост до границата или до транзитната зона.

РАЗДЕЛ VI

Член 36

Понятието сигурна трета европейска страна

1. Държавите-членки могат да предвидят да не разглеждат или да не разглеждат в пълен обем молба за убежище и закрила на кандидат в частния случай, описан в глава II, когато компетентният орган установи на базата на факти, че кандидатът за убежище се стреми да влезе или е влязъл нелегално на нейна територия от сигурна трета страна съгласно параграф 2.
2. Дадена трета страна се счита за сигурна трета страна за целите на параграф 1, само при условие, че.
  - a) е ратифицирала Женевската конвенция без никакво географско ограничение и спазва нейните разпоредби;
  - b) разполага с процедура за убежище по закон;
  - c) е ратифицирала Конвенцията за опазване на правата на човека и основните свободи и спазва нейните разпоредби, по-специално стандартите за действително обжалване и
  - d) е определена за такава от Съвета, съгласно параграф 3;
3. Съветът, който приема решения с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, след консултации с Европейския парламент, приема или изменя общия списък на третите страни, считани за сигурни трети страни за целите на параграф 1.
4. Засегнатите държави-членки предвиждат в своето национално право реда и условията за приложение на разпоредбите на параграф 1, както и действието на постановените решения по силата на тези разпоредби, при спазване на принципа за невръщане съгласно Женевската конвенция, а именно като предвидят дерогация на приложението на настоящия член по хуманитарни или политически съображения или по причини, свързани с международното публично право.
5. Когато изпълняват решение, основаващо се единствено на настоящия член, държавите-членки:
  - a) информират за това кандидата и;
  - b) му предоставят документ, с който се информират властите на тази страна, на езика на тази страна, че молбата не е била разгледана по същество.
6. Когато сигурна трета страна не приеме обратно кандидат за убежище, държавите-членки следят това лице да има възможността за откриване на процедура, съгласно основните принципи и гаранции, изложени в глава II.
7. Държавите-членки, посочили третите страни като сигурни страни съгласно действащото от 1-ви декември 2005 г. национално право и на базата на критериите, изложени в параграф 2, точка а), б) и с), могат да прилагат параграф 1 спрямо тези трети страни, докато съветът приеме общия списък, в приложение на параграф 3.

ГЛАВА IV

ПРОЦЕДУРИ ПО ОТНЕМАНЕ СТАТУТА НА БЕЖАНЕЦ

Член 37

Отнемане на статута на бежанец

Държавите-членки следят разглеждането за отнемане на статута на бежанец, предоставен на определено лице, може да започне, от момента, в който се появят нови документи или данни, сочещи, че има основание за преразглеждане на валидността на статута му.

Член 38

Процедурни правила

1. Държавите-членки следят, когато компетентия орган предвижда отнемането на статута на бежанец, предоставен на гражданин на трета страна или лице без гражданство, съгласно член 14 на Директива 2004/83/ЕО, засегнатото лице да се ползва от следните гаранции:
  - a) да бъде информирано писмено, че компетентният орган пристъпва към преразглеждане на неговото право да претендира за статут на бежанец, както и за причините за това преразглеждане;
  - b) да има възможност да представи, по време на лично интервю, организирано съгласно разпоредбите на член 10, параграф 1, точка b) и членове 12, 13 и 14 или писмено, причините, поради които няма основание да му се отнема статута на бежанец.Освен това държавите-членки следят за това, в рамките на процедурата:
  - c) компетентният орган да може да получи точни и актуализирани данни от различни източници, по-конкретно при необходимост от ВКБ, за общото положение в страната на произход на засегнатите лица и
  - d) когато информацията за индивидуалния случай са събирани за целите на преразглеждането на статута на бежанец, те да не се набират от автора (рите) на преследването, тъй като това би имало като резултат, че този(тези) автор(и) ще бъде (бъдат) пряко информиран (и) за това, че засегнатото лице е бежанец, чийто статут е в процес на преразглеждане и би довело до заплахата за физическата неприкосновеност на лицето и на членовете на семейството му, свободата и сигурността на членовете на семейство му, които все още живеят в държавата на произход.
2. Държавите-членки следят за това, решението на компетентния орган за отнемане на статута на бежанец да бъде писмено оповестено. Аргументите де факто и де юре да са посочени в решението и информацията относно начините за обжалване на решението да се съобщават писмено.
3. След като компетентният орган вземе решение за отнемане на статута на бежанец, са приложими също член 15, параграф 2, член 16, параграф 1 и член 21.
4. Дерогирайки разпоредбите на параграфите 1, 2 и 3 на настоящия член, държавите-членки могат да решат, статутът на бежанец да бъде правно невалиден в случай на прекъсване, съгласно член 11, параграф 1, точка a), b), c) и d) на Директива 2004/83/ЕО или ако бежанецът се е отказал недвусмислено от това, да бъде признат за бежанец.

ГЛАВА V

ПРОЦЕДУРИ ПО ОБЖАЛВАНЕТО

Член 39

Право на действително обжалване

1. Държавите-членки осигуряват кандидатите за убежище да разполагат с право на действително обжалване пред съдебна инстанция на следните актове:
  - a) решение относно молба за убежище, включително:
    - i) решения за неприемливост на молбата, в приложение на член 25, параграф 2
    - ii) решения, взети на границата или в транзитни зони на държавите-членки, в приложение на член 35, параграф 1;
    - iii) решения, да не се пристъпва към разглеждане, в приложение на член 36;
  - b) отказ от повторно откриване на процедурата по разглеждане на молбата, след като това разглеждане е било прекратено по силата на членове 19 и 20;
  - c) решението, да не продължи разглеждането на последващата молба по силата на членове 32 и 34;
  - d) решение за отказ за влизане в рамките на процедурите, предвидени в член 35, параграф 2;
  - e) решение за отнемане статута на бежанец, в приложение на член 38
2. Държавите-членки предвиждат сроковете и излагат правилата, необходими, за да може кандидатът да упражни своето право на действително обжалване в приложение на параграф 1.
3. Държавите-членки предвиждат при необходимост правила, произтичащи от международните им задължения, свързани с:
  - a) това, да се знае, дали в резултат на жалбата, предвидена в приложение на параграф 1, се дава възможност на кандидатите да останат в съответната държава-членка, в очакване на изхода от обжалването
  - b) възможността за правни способи или предпазни мерки, ако жалбата, посочена в параграф 1 няма за резултат възможността, кандидатът да остане в държавата-членка в очакване на изхода от обжалването. Държавите-членки могат също да предвидят служебна процедура и
  - c) аргументите за атакуване на решение, взето на основание член 25, параграф 2, точка c), съгласно метода прилаган на основание на член 27, параграф 2, точки b) и c).
4. Държавите-членки могат да определят срокове за разглеждане от съдебната инстанция, посочена в параграф 1, на решението, взето от определящия орган.

5. Когато даден кандидат е получил статут, който му предоставя същите права и привилегии на основание на националното право и на правото на Общността, като тези на статута на бежанец, по силата на Директива 2004/83/ЕО, е възможно да се счита, че кандидатът разполага с право на действително обжалване, когато дадена съдебна инстанция реши, че обжалването, посочено в параграф 1 е неприемливо или има малък шанс да приключи, поради недостатъчния интерес на кандидата от това, процедурата да бъде продължена.
6. Държавите-членки могат също така да определят, в националното си законодателство, условията, при които може да се счита, че един кандидат е оттеглил мълчаливо жалбата, посочена в параграф 1 или мълчаливо се е отказал от нея, както и правила за процедурата, която трябва да се следва в този случай.

ГЛАВА VI

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 40

Оспорване от публичните власти

Настоящата директива не засяга възможността на публичната власт да оспори административните и/или съдебни решения, както се предвижда в националното законодателство.

Член 41

Конфиденциалност

Държавите-членки следят, органите, отговарящи за прилагането на настоящата директива, да са обвързани от принципа на конфиденциалност, така, както е определено в националното им право, относно информацията, която биха могли да получат в рамките на мисията си.

Член 42

Отчет

Към 1-ви декември 2009 г. Комисията изготвя отчет пред Европейския парламент и Съвета относно приложението на настоящата директива в държавите-членки и предлага, когато е приложимо, необходимите изменения. Държавите-членки предават на Комисията всяка полезна информация за изготвянето на отчета. След представянето на споменатия отчет, Комисията се отчита най-малко на всеки две години пред Европейския парламент и пред Съвета за приложението на настоящата директива в държавите-членки.

Член 43

Транспозиция

Държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да приведат законодателството си в съответствие с настоящата директива най-късно до 1 декември 2007 г. Относно член 13, държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да приведат законодателството си в съответствие с настоящата директива най-късно до 1 декември 2008 г. Те незабавно информират Комисията за това

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Държавите-членки предават на Комисията текста на разпоредбите на вътрешното право, които приемат в областта, уреждана от настоящата директива.

Член 44

Пренасяне

Държавите-членки прилагат законите, подзаконовите и административните разпоредби, предвидени в член 43 и за молбите за убежище, представени след 1-ви декември 2007 г. и процедурите за отнемане на статута на бежанец, започнали след 1-ви декември 2007 г.

Член 45

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 46

Адресати

Държавите-членки са адресати на настоящата директива, съгласно договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на 1 декември 2005 година.

За Съвета
Ashton of UPHOLLAND
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Определение на „определящ орган“

При въвеждане на разпоредбите на настоящата директива, Ирландия би могла, доколкото разпоредбите на член 17, параграф 1 от Закона от 1996 г. за бежанците (Refugee Act 1996) (с измененията и допълненията) продължават да се прилагат, да счита, че:

- „определящият орган“ посочен в член 2, точка е) на настоящата директива, съответствува, що се отнася до определянето дали кандидатът следва или, когато има такъв случай, не следва да получи статут на бежанец, на Office of the Refugee Applications Commissioner и че

- „решенията на първа инстанция“, посочени в член 2, точка е) на настоящата директива, включват препоръките на Refugee Applications Commissioner относно въпросите, свързани с това, да се знае дали следва, а когато има такъв случай, не следва да получи статут на бежанец определен кандидат.

Ирландия известява Комисията за всяка промяна в разпоредбите на член 17, параграф 1 от Закона от 1996 г. за бежанците (с измененията и допълненията).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Определяне на една страна като сигурна страна на произход за целите на член 29 и член 30, параграф 1

Една страна се счита за сигурна страна на произход, ако на основата на законовите положения, прилаганото право в рамките на демократичен режим и в рамките на политическите обстоятелства, бъде доказано, че по принцип и за всеки отделен случай, не е прибягвала до преследване, такова, каквото е описано в член 9 на Директива 2004/83/ЕО, както и до мъчения, нехуманно или унижително отношение и страдания и не съществува опасност, свързана с недискриминирани жестокости в ситуация на международен или вътрешен въоръжен конфликт.

За да се направи тази оценка се отчита между другото и степента, в която страната предлага защита срещу преследване и лошо отношение, на базата на следните документи:

а) законовите и подзаконови разпоредби, приети в тази област и начина, по който се прилагат;

б) начинът по който се спазват правата и свободите, определени в Европейската конвенция за опазване на правата на човека и основните свободи и/или в в Международния пакт, свързан с гражданските и политическите права и/или Конвенцията срещу мъченията и по-специално правата, за които не се разрешава никакво дерогиране, съгласно член 15, параграф 2 от споменатата европейска конвенция;

- c) начина, по който се спазва принципа за невръщане по смисъла на Женевската конвенция;
- d) фактът, че разполага със система за ефективни санкции срещу нарушенията на тези права и свободи.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Определение на термините „кандидат“ или „кандидат за убежище“

При въвеждане на разпоредбите на настоящата директива Испания може, доколкото разпоредбите на Ley 30/1992 de Régimen jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común от 26 ноември 1992 г и на Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-Administrativa от 13 юли 1998 г. продължават да се прилагат, да счита, че, за целите на Глава V, определението на „кандидат“ или „кандидат за убежище“, фигуриращи в член 2, параграф c) от настоящата директива, включва *recurrante*, съгласно горепосочените текстове:

Recurrante се ползва от същите гаранции като „кандидата“ или „кандидата за убежище“, съгласно предвиденото с настоящата директива за целите на упражняване на неговите права за действително обжалване.

Испания известява Комисията за всяка съществена промяна в горепосочените текстове.